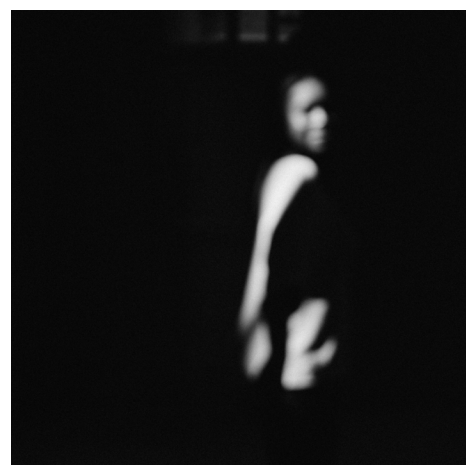


Οδηγός για Γονείς Παιδιών ηλικίας 6-12 ετών



ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ



ΟΡΙΣΜΟΣ

Η εμπορία ανθρώπων (human trafficking) είναι η πρόσληψη, μετακίνηση ή διακίνηση, ο έλεγχος των ανθρώπων με τη χρήση βίας, απειλών, απάτης και άλλων μέσων εξαναγκασμού, με σκοπό την εκμετάλλευση του σώματος ή της εργασίας τους. Είναι η σύγχρονη μορφή δουλείας και επηρεάζει εκατομμύρια άνδρες, γυναίκες και παιδιά σε όλο τον κόσμο. Ακόμη, συμβαίνει και στη χώρα μας, συμβαίνει και στο μέρος που ζούμε.

Σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, το αδίκημα της εμπορίας ανθρώπων όταν στρέφεται κατά ανηλίκου, τιμωρείται ακόμη κι όταν τελείται χωρίς τη χρήση μέσων εξαναγκασμού του ανήλικου θύματος (όπως τέτοια είναι η χρήση βίας, απειλής βίας, επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας, απόσπαση συναίνεσης με χρήση απατηλών μέσων ή με την εκμετάλλευση της ευάλωτης θέσης του θύματος).

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Ακόμη και ένας συγγενής ή ένα έμπιστο φιλικό πρόσωπο της οικογένειας μπορεί να οδηγήσει ένα παιδί σε καταστάσεις εκμετάλλευσης. Τα παιδιά στρατολογούνται μέσα από τις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, τα βιντεοπαιχνίδια, στο σχολείο, στα πάρκα, καθώς και σε άλλους χώρους που συχνάζουν και παίζουν το χρόνο τους.

Είναι σημαντικό να γνωρίζεις κανείς τις ενδείξεις που θα αναζητήσει ώστε να προστατέψει το παιδί του από το να πέσει θύμα εμπορίας ανθρώπων ή να το προσεγγίσουν για να το εκμεταλλευτούν.

- Παρουσιάζει ξαφνικές αλλαγές στη συμπεριφορά, την εμφάνιση ή τις σχολικές/ακαδημαϊκές του επιδόσεις.
- Παρουσιάζει ξαφνικές αλλαγές στη συμπεριφορά όταν περιτριγυρίζεται από ενήλικες που είναι έμπιστα πρόσωπα.
- Κάνει καινούργιους φίλους και συχνά αρκετά μεγαλύτερους σε ηλικία.
- Αποκτά καινούργια πράγματα που δεν θα μπορούσε να αγοράσει ή που εσείς δεν του έχετε αγοράσει (όπως κινητό τηλέφωνο, ρούχα, προϊόντα ομορφιάς, παιχνίδια ή ψηφιακά παιχνίδια και εφαρμογές).
- Διακόπτει δραστηριότητες που μέχρι πριν απολάμβανε να συμμετέχει.
- Συστηματικά κοιμάται κατά τη διάρκεια του μαθήματος ή απουσιάζει αδικαιολόγητα από το σχολείο.
- Χρησιμοποιεί συχνά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) ή τα βιντεοπαιχνίδια για να επικοινωνεί, ενώ μπορεί συχνά να προσπαθεί να κρύψει αυτή του τη συμπεριφορά.

*Αυτή η λίστα με ενδείξεις εμπορίας ανθρώπων δεν εξαντλεί κάθε περίπτωση και περιστατικό ούτε προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία του προφίλ των πιθανών θυμάτων. Εάν παρατηρήσετε οτιδήποτε, είναι καλό να ρωτήσετε περισσότερα ή να κάνετε μια αναφορά στην Γραμμή Πληροφόρησης για την Εμπορία Ανθρώπων 1109 (γραμμή για όλη την ελληνική επικράτεια). Σας συνιστούμε να ρίξετε μια ματιά στις πληροφορίες και αναφορές που υπάρχουν σε αυτόν τον οδηγό.

ΑΝ ΥΠΟΨΙΑΖΕΣΑΙ ΚΑΤΙ, ΑΝΑΦΕΡΕ ΤΟ.

Εθνική Γραμμή για τα Παιδιά SOS 1056
Ευρωπαϊκή Γραμμή για τα Εξαφανισμένα Παιδιά 116000

Γραμμή Πληροφόρησης για την Εμπορία
Ανθρώπων 1109

Συζητώντας με το Παιδί

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΤΕ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ;

Το κλειδί για να προστατεύσετε το παιδί σας είναι να δημιουργήσετε μια σχέση εμπιστοσύνης που βασίζεται στην ανοιχτή επικοινωνία. Διαβεβαιώστε το παιδί σας ότι νοιάζεστε γι' αυτό και θέλετε το καλύτερο για το ίδιο. Ξεκαθαρίστε ότι δε θα έχει ποτέ πρόβλημα εάν σας εκμυστηρευτεί κάτι σοβαρό που του συμβαίνει - κάποιες φορές ενήλικες προσπαθούν να εκμεταλλευτούν τα παιδιά, αλλά ποτέ δεν φταίει το ίδιο το παιδί γι' αυτό.

- **ΠΕΙΤΕ:** "Σε αγαπώ και θέλω να είμαι σίγουρος/η πως είσαι ασφαλής και ότι ζεις ξέγνοιαστα. Ανησυχώ, όμως, γιατί θα μπορούσες να συναντήσεις κάποιο άτομο στο πάρκο/διαδίκτυα/στο σχολείο σου και μπορεί να σου προσφέρει κάτι που σε ενδιαφέρει να αποκτήσεις ή μπορεί να σου δείξει ότι νοιάζεται για εσένα και να σου υποσχεθεί πως θα σε αγαπά ή θα σου αγοράσει πράγματα ή θα κάνει παρέα μαζί σου και θα μιλάτε. Έπειτα, μπορεί να σου ζητήσει να κάνεις πράγματα που σε κάνουν να νιώθεις άβολα/αμήχανα. Μπορεί να φοβηθείς να μου μιλήσεις σχετικά με όσα σου έχουν συμβεί, όμως δεν χρειάζεται να φοβάσαι. Θέλω να σε βοηθήσω να αποφύγεις τέτοιες καταστάσεις και ό,τι συμβαίνει θέλω να το διαχειριζόμαστε μαζί."

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΕΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΤΕ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ;

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΞΙΑ

- Φροντίδα του σώματος: Μάθετε στο παιδί πώς να φροντίζει το σώμα του, να του δίνει αξία και να το σέβεται (π.χ. κατάλληλη υγιεινή, διατροφή, ξεκούραση).
- Σεβασμός του σώματος: Εξηγήστε πως το σώμα του δεν μπορεί ποτέ να χρησιμοποιηθεί για να πάρει κάτι ή να πληρώσει για κάτι (π.χ. να δείξει κάποιο μέρος του σώματός του για να πάρει ένα δώρο).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

- **Ασφαλή Όρια:** Συζητήστε με το παιδί ότι έχει δικαίωμα να θέσει τα προσωπικά του όρια και πως μπορεί να βάζει αυτά τα όρια και στους άλλους ώστε να αισθάνεται άνετα. Μην πιέζετε το παιδί σας να αγγίζει, να αγκαλιάζει, να κάθεται στα πόδια ή να μπει στο αυτοκίνητο ενός ενήλικα με τον οποίο δεν επιθυμεί να έχει σωματική επαφή. Ακόμη και αν πρόκειται για κάποιο έμπιστο μέλος της οικογένειας ή φιλικό πρόσωπο, είναι σημαντικό το παιδί να ξέρει ότι τα προσωπικά του όρια πρέπει να προστατεύονται. Αυτό θα το βοηθήσει να ακολουθεί το ένστικτό του και να βάζει όρια που θα το κρατήσουν ασφαλές.
- **Ασφαλής Χώρος:** Εξηγήστε ότι πρέπει να μιλήσει σε κάποιον ενήλικα που εμπιστεύεται αν ένα άλλο παιδί ή ένας άλλος ενήλικας το κάνει να αισθανθεί άβολα ή αν εισβάλει χωρίς την άδειά του στον προσωπικό του χώρο ή περιβάλλον (π.χ. μπαίνοντας στο μπάνιο, στο υπνοδωμάτιο). Θυμίστε στο παιδί ότι ακόμη και μέλη της οικογένειας και οι στενοί φίλοι οφείλουν να σέβονται τα προσωπικά του όρια. Μάθετε στο παιδί πως να λέει/εκφράζει το "όχι" του όταν κάποιο άτομο το κάνει να νιώθει άβολα. Για παράδειγμα, το παιδί μπορεί να πει: "Δεν μου αρέσει αυτό που νιώθω όταν με ακουμπάς." / "Δεν νιώθω ότι έχω επιλογή σε αυτό που μου ζητάς/μου κάνεις."

Η ΠΙΕΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΟΜΙΛΗΚΩΝ

- Συζητήστε με το παιδί πως μπορεί μερικές φορές να νιώθει την ανάγκη να κάνει αυτό που κάνουν οι φίλοι του για να το αποδέχονται ή να έχει μια θέση στην παρέα. Ωστόσο, αποφάσεις που παίρνει κάτω από την πίεση που δέχεται από το περιβάλλον του, μπορεί να είναι επικίνδυνες και μπορεί να οδηγήσουν σε καταστάσεις που θα νιώσει άβολα.



Μέτρα Πρόληψης για την Ασφάλεια του Παιδιού

Δικαιώματα του Παιδιού: Ενδυναμώστε το παιδί σας με την ικανότητα να λέει “ΟΧΙ” όταν αισθάνεται άβολα. “ Έχεις το δικαίωμα να πεις “ΟΧΙ” στον οποιονδήποτε αν δεν νιώθεις ασφαλής.”

Ασφαλή και Μη Ασφαλή Μυστικά: Εξηγήστε του ότι η εκμετάλλευση παιδιών βασίζεται στη μυστικότητα και ότι η μυστικότητα είναι το βασικό χαρακτηριστικό των τοξικών και επικίνδυνων σχέσεων. Βοηθήστε το να καταλάβει τη διαφορά μεταξύ των ασφαλών και των μη ασφαλών μυστικών.

- **Ασφαλή Μυστικά:** πληροφορίες που προορίζονται να παραμείνουν κρυφές ή άγνωστες από άλλους, αλλά τελικά θα αποκαλυφθούν (π.χ. μια έκκληση).
- **Μη Ασφαλή Μυστικά:** πληροφορίες που θα μπορούσαν να βλάψουν κάποιον ή να παραβιάσουν τον νόμο, που κάνουν κάποιον να φοβάται, να ανησυχεί και που δεν πρέπει να παραμείνουν κρυφές ή άγνωστες από τους άλλους (“σου είπαν να μην το πεις σε κανέναν”).

Ασφαλές και Μη Ασφαλές Άγγιγμα: Εξηγήστε τη διαφορά μεταξύ ασφαλούς και μη ασφαλούς αγγίγματος. Αποφύγετε να χρησιμοποιείτε τους όρους “καλό” και “κακό”, επειδή υπάρχουν στιγμές που το “κακό” άγγιγμα μπορεί να μοιάζει “καλό” και το λεξιλόγιο αυτό μπορεί να προκαλέσει σύγχυση στο παιδί.

- **Ασφαλές Άγγιγμα:** εκφράζει μια φυσιολογική τρυφερότητα, όπως μια χειραψία, ένα απαλό χτύπημα στην πλάτη ή μια φιλική αγκαλιά. Θυμίστε στο παιδί ότι χρειάζεται να αγγίζει μόνο τους ανθρώπους με τους οποίους νιώθει άνετα.
- **Μη Ασφαλές Άγγιγμα:** η ανεπιθύμητη ή δυσάρεστη εκδήλωση τρυφερότητας, όπως η επαφή με τα ιδιωτικά μέρη του σώματος (περιοχές που καλύπτονται από μαγιό ή εσώρουχα). Μπορεί, επίσης, να είναι κάποιος/α που ζητά από τα παιδιά να τον/την αγγίξει σε μέρη που καλύπτονται από το μαγιό ή εσώρουχό του/της ή σε άλλα μέρη του σώματος που το κάνουν να νιώθει άβολα.

Ασφαλείς και Μη Ασφαλείς Συνομιλίες στο Διαδίκτυο: Συζητήστε πως υπάρχουν άνθρωποι που μπορεί να προσπαθήσουν να εξαπατήσουν το παιδί μέσα από το Διαδίκτυο ή/και τα social media.



Συμβουλές για Ασφαλή Χρήση του Διαδικτύου

Προσωπικά Στοιχεία και Τοποθεσία

- Μην δημοσιεύεις προσωπικά δεδομένα (π.χ. ηλικία, διεύθυνση, αριθμό τηλεφώνου, το σχολείο σου).
- Απόφυγε να δημοσιεύσεις πληροφορίες από την προσωπική σου ζωή (π.χ. φωτογραφίες μπροστά στο σπίτι, το σχολείο ή τα μέρη που συχνάζεις).

Επικοινωνία

- Απόφυγε να κάνεις δημοσιεύσεις με συναισθηματικό περιεχόμενο ή δημοσιεύσεις στις οποίες ζητάς ή θέλεις συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.
- Να αποδέχεσαι αιτήματα φιλίας μόνο από φίλους και γνωστούς που γνωρίζεις προσωπικά και εμπιστεύεσαι.
- Μπλόκαρε (block) όποιον/α σε κάνει να νιώθεις άβολα ή προσπαθεί να επικοινωνήσει επανειλημμένα μαζί σου.
- **Ασφαλής Διαδικτυακή Επικοινωνία:** περιλαμβάνει δημοσιεύσεις (posts) και κείμενα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) ή ηλεκτρονικά μηνύματα (emails) προς ανθρώπους που εμπιστεύεσαι. Στα παραπάνω περιλαμβάνονται η αποστολή κατάλληλων φωτογραφιών προς την οικογένεια και τους φίλους και οι συζητήσεις που νιώθεις άνετα να κάνεις.
- **Μη Ασφαλής Διαδικτυακή Επικοινωνία:** περιλαμβάνει δημοσιεύσεις (posts) και κείμενα στα social media ή ηλεκτρονικά μηνύματα (emails) προς ανθρώπους που δεν γνωρίζεις ή δεν εμπιστεύεσαι. Στα παραπάνω περιλαμβάνονται η κοινοποίηση κωδικών πρόσβασης ή προσωπικών δεδομένων στον οποιονδήποτε μέσω Διαδικτύου, η λήψη φωτογραφιών με ανεπιθύμητο ή ακατάλληλο περιεχόμενο, καθώς και το αίτημα από κάποιον/α να του/της δείξεις προσωπικά μέρη του σώματός σου ή να σου στείλει ακατάλληλες φωτογραφίες.

Το Σχέδιο Ασφάλειας: Δημιουργήστε ένα Σχέδιο Ασφάλειας και συζητήστε με τα παιδιά σας μια ασφαλή διαδρομή και τρόπους με τους οποίους μπορούν να αποφύγουν κινδύνους, όπως μέρη/τοποθεσίες που μπορούν να πάνε εάν νιώσουν άβολα σε μια κατάσταση, ανθρώπους που μπορούν να επικοινωνήσουν και λέξεις που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να ζητήσουν βοήθεια. Επιπλέον, ζητήστε από το παιδί σας να μοιραστεί την τοποθεσία του μαζί σας στο κινητό του. Ένας τρόπος για να εφαρμόσετε τα σχέδια ασφάλειας με τα παιδιά σας είναι συζητώντας σενάρια που βασίζονται στην ερώτηση "Τι θα γινόταν εάν...;".

Ασφάλεια Ομάδας: Παροτρύνετε το παιδί σας να παραμένει μαζί με άλλους όσο το δυνατό περισσότερο και υπενθυμίστε του να μη δεχτεί ποτέ να μπει στο αυτοκίνητο ενός ξένου ή οποιουδήποτε δεν εμπιστεύεται ή το κάνει να νιώθει άβολα.





Stopping
Hacking
before it
starts.

ΤΙ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΛΑΒΩ ΓΙΑ ΝΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΩ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ;

- Παρακολουθήστε τις δραστηριότητες του παιδιού σας εντός (online) και εκτός (offline) Διαδικτύου.
- Γνωρίστε τους γνωστούς και φίλους του παιδιού σας, αυτούς με τους οποίους μιλάει ή ανταλλάσσει μηνύματα, καθώς και αυτά που βλέπει.
- Ορίστε υγιή όρια και εμπλέξτε το παιδί σας στη διαδικασία αυτή.
- Εφαρμόστε μέτρα προστασίας για τη χρήση του Διαδικτύου (π.χ. φόρτιση των ηλεκτρονικών συσκευών του παιδιού σας έξω από το υπνοδωμάτιο κατά τη διάρκεια της νύχτας, εγκατάσταση λογισμικού γονεϊκού ελέγχου σε ηλεκτρονικές συσκευές, παρακολούθηση των λογαριασμών του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και γνώση των κωδικών του).
- Χτίστε μια υγιή και ασφαλή σχέση με το παιδί σας, ώστε να έρθει να σας μιλήσει και να συζητήσει μαζί σας σχετικά με δυσάρεστες ή μη ασφαλείς καταστάσεις.
- Διαβάστε ένα βιβλίο μαζί, καθώς αυτό μπορεί να βοηθήσει το παιδί να συζητήσει θέματα που σχετίζονται με μια ιστορία ή ένα χαρακτήρα ιστορίας.
- Προσθέστε τον αριθμό 1109 της Γραμμής Πληροφόρησης για την Εμπορία Ανθρώπων στην λίστα επαφών του τηλεφώνου σας (και στο τηλέφωνο του παιδιού σας).
- Πείτε στο παιδί σας να καλέσει στο 100 εάν βρίσκεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή σε κατάσταση που δεν νιώθει ασφάλεια.

Για επιπρόσθετο υλικό σχετικά με την πρόληψη της παιδικής εκμετάλλευσης επισκεφτείτε:

A21.ORG/EDUCATION-RESOURCES

Copyright: ©2022 The A21 Campaign, a non-profit organization. All rights reserved. No part of the material protected by this copyright may be reproduced or utilized in any form or by any means, in whole or in part, without permission in writing from the copyright owner. Requests for permission should be emailed to info@A21.org; subject: copyright permission.